Term End Examination- June 2018 Programme Title: Rural Development (RD) Course Title: Rural Development in India

Course Code: DRD/RD-02

Time- 3 hours Full Marks-100

Answer all questions from Group - 'A', any four questions from Group - 'B', any four questions from Group - 'C' and any two questions from Group - 'D'

'କ' ବିଭାଗରୁ ସମୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖ, 'ଖ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖ, 'ଗ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖ ଓ 'ଘ' ବିଭାଗରୁ ଯେକୌଣସି ୨ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

> Group – 'A' 'କ' ବିଭାଗ

(Answers all questions) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

Q.No.1

Marks: $1 \times 10 = 10$

- i) The Gurgaon Experiment (1920) was introduced by ଗୁରୁଗାଁଓ ପରୀକ୍ଷଣ କାହାଦ୍ୱାର। ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।
 - a) Gopal Krishna Gokhale

c) Dr. Spencer Hatch

ଗୋପାଳ କୃଷ ଗୋଖାଳେ

ଡ଼ଃ କ୍ଷେନ୍ସର ହ୍ୟାଚ୍

b) F.L. Brayne

d) Bal Gangadhar Tilak

ଏଫ୍. ଏଲ୍. ବ୍ରାଏନ୍

ବାଲ୍ ଗଙ୍ଗାଧର ତିଳକ

- ii) Sriniketan Rural Reconstruction Programme (1921) was introduced by ଶ୍ରୀନିକେତନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୁନଃର୍ନିମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାହାଦ୍ୱାରା ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।
 - a) Rabindranath Tagore ରବିନ୍ଦନାଥ ଟାଗୋର

c) Gopal Krishna Gokhale ଗୋପାଳ କୃଷ ଗୋଖାଳେ

b) Bal Gangadhar Tilak

d) Dr. Spencer Hatch

ବାଲ୍ ଗଙ୍ଗାଧର ଡିଳକ

ଡ଼ଃ ସ୍ପେନ୍ସର

- iii) Community Development Programme in India was launched in ଗୋଷୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭାରତରେ କେବେ ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।
 - a) 2nd October 1952

c) 2nd October 1954

୨ୟ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୫୨ ୨

୨ୟ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୫୪

b) 2nd January 1952

d) 2nd August 1956

୨ୟ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୨

୨ୟ ଅଗଷ ୧୯୫୬

- iv) The success of the Green Revolution goes to ସବୁଳ ବିପୁବ ସଫଳତାର ଶ୍ରେୟ କାହାକୁ ଦିଆଯାଏ ?
 - a) Thomas Edison
- c) Herbert Spencer

ଥୋମାସ୍ ଏଡ଼ିସନ୍	ହାରବେର୍ଟ କ୍ଷେନ୍ସର
b) Norman Borlaug	d) M.P.Singh
ନରମାନ୍ ବୋର୍ଲୁଗ	ଏମ୍.ପି.ସିଙ୍ଗ୍
v)is one of	the sectoral approach of development planning.
ଉନ୍ନତି ମୂଳକ ଯୋଜନାର ବିବିଧଦି	ଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ।
a) Literacy	c) School
ସ୍ୱାକ୍ଷରତା	ବିଦ୍ୟାଳୟ
b) Education	d) System
ଶିକ୍ଷା	ବ୍ୟବସ୍ଥା
vi) Based on "Directive	Principles of State Policy" is based on
	ନତ୍ତ୍ୱ'' ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପିତ l
a) Socialist Model of I ସାମାଜିକ ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା	Development c) Communist Model of Development ଗୋଷୀ ଉନ୍ନୟନ ତାଞ୍ଚା
b) Sustainable Develop ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା	oment Model d) European Model of Development ଇଉରୋପିଅନ୍ ବିକାଶ ଢାଞ୍ଚା
vii) 7. Integrated Rural D	evelopment Programme (IRDP) was taken up ini-
tially in blo	
ସମନ୍ୱିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ	କ୍ରମର ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ କୋଡୋଟି ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
	c) 2300
9000	१ १० ०
b) 1800	d) 3300
9000	୩୩oo
viii) National Rural Livel	lihood Mission (NRLM) / Aajeevika was launched on
ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଶ ଜୀବିକା ମିଶନ ।	(ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍) / ଆଜିବିକା କେବେ ଆରୟ ହୋଇଥିଲା ।
a) 3rd June,2016	c) 3rd June,2011
୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୧୬	୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୧୧
b) 3rd June,2012	d) 3rd June,2001
୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୧୨	୩ୟ କୁନ୍ ୨୦୦୧
ix) Reduction in Infant m	ortality rate (IMR) and maternal mortality Ratio
(MMR) is the goal of	
ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର ଏବଂ ମାତୃ ମୃତ୍ୟୁହ	ାରର ଅନୁପାତ ହ୍ରାସ ନିମନ୍ତେ କେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ?
a) NRLM	c) IAY
ଏନ୍.ଆର୍.ଏଲ୍.ଏମ୍	ଆ.ଏ.ଯୁ
b) SGSY	i) NRHM
ଏସ୍.ଜି.ଏସ୍.ଯୁ	ଏନ୍.ଆର୍.ଏଚ୍.ଏମ୍
x) Janani Suraksha Yojan	a (JSY) has been launched under
ଜନନୀ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା କାହା ଅଧି	ନରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
a) NRHM	c) MGNREGS
ଏନ୍.ଆର୍.ଏଚ୍.ଏମ୍	ମନରେଗା
b) NRLM	I) TRYSEM
ଏକ ଆର ଏଇ ଏମ	ସାଠରେପ

Group - 'B'

'ଖ' ବିଭାଗ

(Answer any four questions each within 50 words) ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.2

Marks: $5 \times 4 = 20$

- i) What is Community Development Programme ? ଗୋଷୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ'ଶ ?
- ii) What is IAY? ଇଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନା କ'ଶ ?
- iii) What do you mean by 'Green Revolution'? 'ସବୁଳ ବିପୁବ' କହିଲେ ତ୍ରମେ କ'ଣ ବୃଝ ?
- iv) What is Cooperative Movement? ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ କ'ଶ ?
- v) What is Martandam Experiment? ମରତାନଂଦମ୍ ପରୀକ୍ଷା କ'ଶ ?
- vi) What is TRYSEM? ଟ୍ରାଇକେମ୍ କ'ଶ ?

Group -'C'

'ଗ' ବିଭାଗ

(Answer any four questions each within 200 words) ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ରର ଉଉର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.3 Marks: $10 \times 4 = 40$

- i) Discuss the positive consequences of Green Revolution in India ? ଭାରତରେ ସବୁଇ ବିପୁବର ସୁପ୍ରଭାବ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- ii) Disuss the the Gandhian model of rural development. ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ଢାଞ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- iii) Write briefly on health mission in India. ଭାରତରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- iv) Discuss the role of women in natural resources management. ପ୍ରାକୃତ୍ରିକ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- v) Write briefly on gender equality and Women empowerment. ଲିଙ୍ଗ ସମାନତା ଓ ମହିଳା ସଂଶ୍ୱଭିକରଣ ସଂପର୍କରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।
- vi) Discuss the practical and strategic needs of women in the context of gender equity in Rural India.

ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତରେ ଲିଙ୍ଗ ସମତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ବାୟବ ଓ ପ୍ରୟୋଜନଭିଭିକ ଚାହିଦା ସଂପର୍କରେ ଆଳୋଚନା କର ।

Group – 'D' 'ଘ' ବିଭାଗ

(Answer any two questions each within 250 words) ଯେକୌଣସି ୨ଟି ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

Q.No.4: Marks: $15 \times 2 = 30$

i) Discuss the rural development interventions made in colonial India. ଔପନିବେଶିକ ଭାରତରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ହୟକ୍ଷେପ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- ii) Discuss the role of women in Indian rural society ଭାରତର ଗ୍ରାମୀଣ ସମାଜରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- iii) What is supply driven rural development ? Discuss its positive and negative aspects. ଯୋଗାଣଭିତ୍ତିକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ କ'ଶ ? ଏହାର ସକରାତ୍କଳ ଓ ନକରାତ୍କଳ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- iv) What is area based approach to rural development? Discuss various area based schemes of rural development in India. ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶରେ ଅଞ୍ଚଳଭିତ୍ତିକ ତତ୍ତ୍ୱ କ'ଶ ? ଭାରତର ବିକାଶରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳଭିତ୍ତିକ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
